

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA

PODMÍNKY

vypsání ceny za předložení uměleckého návrhu
pamětní stříbrné 200 Kč mince k 75. výročí jmenování Josefa Karla Matochy
arcibiskupem olomouckým

V Praze v prosinci 2021

PODMÍNKY

vypsání ceny za předložení uměleckého návrhu pamětní stříbrné 200 Kč mince
k 75. výročí jmenování Josefa Karla Matochy arcibiskupem olomouckým

- 1) Česká národní banka vypisuje cenu nejhodnotnějším návrhům pamětní stříbrné 200 Kč mince, která bude vydána v roce 2023.
- 2) Vypsání ceny se řídí ustanoveními § 2887- 2889 občanského zákoníku o vypsání ceny.
- 3) Cena bude udělena nejhodnotnějším a technickým podmínkám vyhovujícím návrhům.

Vydáním pamětní stříbrné mince má být nejširší veřejnosti připomenuto 75. výročí jmenování Josefa Karla Matochy arcibiskupem olomouckým.

Hlavní technickou podmínkou je odevzdání kruhového návrhu provedeného v sádře (lící a rubová strana samostatně) o průměru 190 - 200 mm (bezpodmínečný požadavek mincovny - překročení je důvodem k vyloučení z hodnocení) v patřičné síle, aby snesl manipulaci bez upevnění na podložku. Každý návrh musí být označen soutěžní značkou (heslem vyjádřeným slovně, popř. číselně; kreslené značky jsou nepřipustné) na spodní straně sádrového kotouče, a to stejnou pro lící i rubovou součást návrhu mince. Návrhy musejí být předkládány v definitivní podobě; to znamená, že po technické stránce musejí být po drobných úpravách podle požadavků mincovny způsobilé k ražbě. Zásadní podmínkou je, aby pod jednou značkou byl předložen kompletní návrh mince, tj. aby obsahoval alespoň jednu lící a jednu rubovou stranu.

Mincovní pole musí mít tvar dutého zrcadla s nejnižším bodem uprostřed modelu, které se směrem k okrajům zvyšuje, což je podmínkou pro příznivou charakteristiku tečení materiálu. Technický výkres geometrie modelovací formy je uveden v příloze. Maximální výška plastiky (reliéfu) ve středové části modelů je 1,8 mm. Plastika musí pokrývat nejméně 50 % plochy mincovního pole; plošné proporce plastiky na jedné straně musí odpovídat plošným proporcím plastiky druhé strany. Při modelaci plastiky je nutné zohlednit její rozmístění v mincovním poli. Masivní a vysoká plastika na jedné straně vyžaduje nižší plastiku na protilehlé ploše druhé strany a naopak.

- 4) Na lící straně (aversu) je nutno umístit v opisu (při obvodu mince) nebo v nápisu (řádcích) název státu „**ČESKÁ REPUBLIKA**“ a nominální hodnotu mince se zkratkou peněžní jednotky „**200 Kč**“. Jako dominantu lící strany může být použit:
 - a) buď *motiv vztahující se bezprostředně k tématu mince*,
 - b) nebo *motiv tradičně zdůrazňující, že mince je platidlem České republiky, tj. umělecká kompozice heraldických zvířat z velkého státního znaku České republiky, případně doplněná dekorem vztahujícím se k tématu mince.*

Umělecká kompozice heraldických zvířat musí být ztvárněna tak, aby nedocházelo k nečitelným stylizacím či nechtěnému karikování, a aby byla v souladu s provedením rubové strany. Kompozice nesmí být přímým ztvárněním velkého státního znaku podle vyobrazení v příloze zákona o státních symbolech České republiky (vyobrazení je připojeno k těmto podmínkám). V případě, že kompozice je dominantou lící strany, nemusí zaujímat celou plochu mincovního pole, musí však být umístěna v horní části mince, tvoří-li pouze doprovodný prvek, může být umístěna kdekoliv, vždy však neznevazujícím způsobem. Na místě, kde by podle mínění autora měla být značka mincovny, bude umístěno kolečko o průměru 8 - 10 mm (propočteno na model o průměru 190 - 200 mm).

Na rubové straně (reversu) je nutno ztvárnit motiv vztahující se k tématu mince, nápisy nebo opisy „JOSEF KAREL MATOCHA“, „JMENOVÁNÍ ARCIBISKUPEM OLOMOUCKÝM“ a letopočty „1948 - 2023“. Na místě, kde by měla být autorská značka, umístí výtvarník čtvereček o velikosti 8 x 8 až 10 x 10 mm (propočteno na model o průměru 190 - 200 mm).

Řešením hrany se výtvarník nemusí zabývat.

Výtvarník může k návrhu připojit lístek se soutěžní značkou (heslem) a s textem o rozsahu nejvýše jedné strany papíru formátu A4, ve kterém stručně popíše, jaké motivy na návrhu použil, jaký je jejich zdroj, jak k nim došel, příp. jak je modifikoval a ztvárnil. Tento text může pomoci komisi v orientaci v zobrazených motivech. Z lístku nesmí být nijakým způsobem zřejmé, kdo je autorem návrhu, aby nedošlo k porušení anonymity. Pokud autor podává více návrhů, musí být ke každému návrhu přiložen samostatný lístek, aby nebyla zřejmá ani autorská souvislost mezi jednotlivými návrhy.

Mince bude ražena ze slitiny o 925 dílech stříbra a 75 dílech mědi, její průměr bude 31 mm a hrubá hmotnost 13 g. Ražba bude provedena také ve špičkové kvalitě, u níž zvláště dobře vynikne vrcholný lesk i v drobných ploškách proti matovému reliéfu. K této okolnosti by měli účastníci soutěže přihlédnout. Autoři návrhů mohou shlédnout příklady modelů pamětních mincí v sekci peněžní České národní banky v Praze 1, Na Příkopě 28, a to v pracovních dnech od 9 do 15 hodin. Návštěvu je třeba dopředu avizovat sekretářce Komise pro posuzování návrhů na české peníze, tel. 224 413 409.

5) **Návrhy ucházející se o cenu musejí být odevzdány nebo odeslány poštou do pátku 4. března 2022** na adresu:

a) **pro poštovní styk**

Česká národní banka
Sekce peněžní
Na Příkopě 28
115 03 Praha 1

b) **pro osobní doručení mimo den uzávěrky**

Česká národní banka - podatelna
vchod ze Senovážné ulice,
na dveřích proti vchodu mezi turnikety jsou uvedena telefonní čísla, na která je nutno volat a uvést, že jde o odevzdání sádrového modelu.
Doba příjmu: **7.00 až 16.15, v pátek 7.00 až 15.00 hod.**

c) **pro osobní doručení v den uzávěrky od 9.00 do 13.00 hod.**

Česká národní banka, vchod ze Senovážné ulice, ohlášení příchodu avizovat na telefonní linku 3409 (224 413 409).

Ke každému návrhu musí být připojena zalepená obálka označená stejnou soutěžní značkou (heslem) jako na modelech. Obálka musí obsahovat lístek se jménem autora návrhu, jeho adresou, telefonním číslem, bankovním spojením a shodnou značkou jako na obálce.

Návrhy odeslané poštou musejí být avizovány e-mailem na adresu sarka.vicherova@cnb.cz nebo telefonicky na číslo 224 413 409. V oznámení je nutno uvést podací číslo odesílajícího poštovního úřadu. Návrhy musejí být zaslány v obalech pro křehké zásilky odpovídajících přepravním pravidlům pošty. Zásilky musí být na vnějším obalu označeny „Vypsání ceny na PSM Josef Karel Matocha“. Zásilky doručené osobně do ČNB musí být rovněž řádně zabaleny, aby nemohlo dojít k jejich poškození; zásilky předávané na podatelnu je nutno označit „Vypsání ceny na PSM Josef Karel Matocha“.

6) Soutěžní návrhy zhodnotí Komise pro posuzování návrhů na české peníze. Předsedou komise je zástupce České národní banky, členy komise jsou renomovaní výtvarníci, medailéři, teoretici výtvarného umění a učitelé uměleckých škol. Komisi svolává Česká národní banka jako vypisovatelka ceny. Administrativní práce pro komisi zajišťuje sekretářka komise, Ing. Šárka Vicharová ze sekce peněžní České národní banky, tel. 224 413 409.

7) Pro nejhodnotnější návrhy se stanoví tyto ceny:

I. cena 80 000,- Kč

II. cena 60 000,- Kč

III. cena 40 000,- Kč

Kromě cen může komise udělit režijní příspěvek autorům, jejichž návrh byl vyřazen v prvním kole hodnocení, a odměnu autorům, jejichž návrh postoupil do druhého nebo třetího kola hlasování. Počet těchto příspěvků a odměn a jejich výše jsou závislé na počtu předložených návrhů a na jejich umělecké a technické úrovni. Ceny, odměny a režijní příspěvky vyplatí Česká národní banka do 30 dnů od výroku komise.

V případě, že žádný z předložených návrhů nebude splňovat podmínky pro udělení cen, může komise vyzvat vybrané autory k úpravě předložených návrhů podle připomínek komise. Vybraní autoři v případě předložení upraveného návrhu obdrží vyzývací odměnu ve výši 10 000 Kč a vítězný návrh získá I. cenu ve výši 80 000 Kč.

Ceny a odměny ze soutěže vyšší než 10 000 Kč budou podle § 36 odst. 2 písm. i) zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, ve znění pozdějších předpisů, sníženy o daň z příjmů ve výši 15 %.

8) Výběr návrhů pro realizaci provádí bankovní rada České národní banky. Bankovní rada není vázána názorem komise, k realizaci však může být vybrán pouze návrh, kterému byla udělena některá z cen, nebo návrh z ušší výzvy výtvarníků.

Autorovi, jehož návrh bude realizován (líc i rub), bude vyplacena autorská odměna za převod oprávnění k výkonu práva duševního vlastnictví a výtvarnou spolupráci při realizaci, v celkové částce 60 000 Kč, a to na základě licenční smlouvy s autorem uzavřené. Nepřijme-li autor, jehož návrh bude vybrán k realizaci, návrh licenční smlouvy do 15 dnů poté, co mu bude doručen, vyhrazuje si ČNB právo zahájit jednání o realizaci s autorem jiného návrhu. V případě kombinace lící a rubové strany dvou autorů obdrží každý autor polovinu uvedené částky.

Autor návrhu vybraného k realizaci je povinen na hraně sádrových modelů vyznačit tzv. ražební postavení, tj. vzájemnou polohu lícové a rubové strany.

Bude-li nutno provést na přijatém návrhu úpravy, je autor povinen provést je bezplatně ve spolupráci s určenou mincovnou a za tím účelem se na vyzvání do mincovny dostavit. Jestliže by autor návrhu vybraného k realizaci nemohl provést či dokončit z jakéhokoliv důvodu definitivní úpravy ve stanovené době, má Česká národní banka právo nechat úpravy provést jiným výtvarníkem nebo zadat k realizaci jiný návrh.

Po realizaci návrhu obdrží autor dva kusy mincí ve špičkové kvalitě.

Pokud nebude mince realizována vůbec, obdrží výtvarník, který v soutěži získal I. cenu, k této ceně částku 20 000 Kč. Pokud bude realizován jiný návrh než ten, kterému byla udělena I. cena, dostane autor návrhu, který získal I. cenu, částku 20 000 Kč.

- 9) Autorské právo k oceněným návrhům zůstává nedotčeno. Návrhy, které obdržely ceny nebo byly odměněné částkou nad 20 000 Kč, se stávají vlastnictvím České národní banky.

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA
sekce peněžní

Ing. Tomáš Trtek
ředitel sekce

JUDr. Jaroslav Moravec, Ph.D.
předseda komise

Josef Karel Matocha

75. výročí jmenování arcibiskupem olomouckým

Bez možnosti vycházet a bez návštěv, bez jakýchkoli zpráv o světě venku a pod stálým dohledem Státní bezpečnosti prožil posledních jedenáct let svého života olomoucký arcibiskup Josef Karel Matocha. Jeho nekrvavé mučednictví za zdmi Arcibiskupského paláce se završilo právě před 60 lety.

Josef Karel Matocha pocházel z rodiny kováře s 11 dětmi, na svět přišel 14. května 1888 v Pitíně u Uherského Brodu. Po studiích v Olomouci odešel do Říma, kde získal doktorát z teologie. Tu také po návratu domů přednášel nejprve v Bratislavě a Nitře a od roku 1924 jako řádný profesor křesťanské filosofie na Cyrilometodějské bohoslovecké fakultě v Olomouci.

Když byl na jaře roku 1948 nečekaně jmenován olomouckým arcibiskupem, dal se ihned do horlivé vizitace arcidiecéze, kázal a promlouval i několikrát denně, navštěvoval školy i závody. Záleželo mu také na kněžském dorostu, pravidelně proto navštěvoval bohoslovce v semináři. V biskupské kurii zase zřídil pastorační referát, protože viděl potřebu nového rozvoje pastorace. V roce 1949 tajně vysvětil biskupem Františka Tomáška, pozdějšího arcibiskupa pražského a kardinála.

Úřad však Matocha mohl vykonávat pouze do Velikonoc 1950, kdy byl nezákonně internován a izolován komunistickou státní mocí. Jeho spolupracovníci byli zatčeni a uvězněni. Arcibiskup Matocha nesměl vycházet ze své rezidence a byl neustále pod dozorem příslušníků StB, kteří mu nedovolili ani číst noviny nebo poslouchat rozhlas. K dispozici měl jen přijímací salon, kancelář a ložnici – to byl celý jeho prostor. Pak už jen občasné procházky po zahradě arcibiskupského paláce, ke kterým ale vždy svolení nedostal. Pokud ano, žehnal odsud Olomoučanům.

Nekrvavé mučednictví v samotě rezidence

Přísný dohled panoval nad tím, kdo může Matochu navštěvovat: zpravidla jednou za měsíc k němu vpustili generálního vikáře Josefa Glogara, který místo internovaného arcibiskupa de facto řídil diecézi. „Nějakou dobu sem směl holič, po čase mu ale zakázali chodit, protože prý přináší informace zvenku. Od té doby arcibiskupa stříhal policista,“ popisuje poměry internace současný olomoucký arcibiskup Jan Graubner. A omezením podle něj podléhala také návštěva zpovědníka. „Ten směl přijít vždy k Vánocům a Velikonocům. Jak ale ukazují archivy Státní bezpečnosti, i zákaz návštěvy zpovědníka býval trestem za arcibiskupovu neoblomnost,“ říká arcibiskup Graubner. Navzdory stálému nátlaku a jedenáctiletému faktickému věznění ovšem Matocha nepodleh a komunistické moci neustoupil.

„Svémi spolupracovníky byl označován za služebníka pravdy a nepřítele polopravd a lží, přetvářek a nespravedlností. Jako muž řádu a zákona byl odhodlán čelit chaosu a zmatku. Jako člověk dobrého srdce a čistých úmyslů dokázal energicky stavět vše na Božím zákoně, aniž by lpěl na osobních zájmech nebo majetku,“ hodnotí svého předchůdce arcibiskup Graubner a dodává: „Je dobré umět se zahledět na hrdinného svědka víry a nekrvavého mučedníka věrnosti, abychom objevili další důvod ke zdravé hrdosti a naději pro budoucnost. Já v něm vidím skutečného mučedníka, který zemřel pro Krista ve velmi těžkém vězení tvrdé samoty, i když šlo o palác.“

Arcibiskup Josef Karel Matocha zemřel 2. listopadu 1961 na nedostatečnou lékařskou péči, kterou mu StB odpírala povolit, a o čtyři dny později byl pohřben na hřbitově v rodném Pitíně.

V roce 1999 mu prezident ČR Václav Havel in memoriam udělil Řád T. G. Masaryka.

Jeho osudy před třemi lety připomněla také audiokniha „Josef Karel Matocha – Biskup a vyznavač“, kterou v režii Michala Bureše a za hudebního doprovodu Lukáše Hurníka načetla Hana Maciuchová. „Bylo pro mě zjevením potkat se s příběhem člověka, o kterém dosud tak málo víme. Jeho nezlomný postoj, pevná vůle, neutuchající víra v pravdu a lásku jsou mi hlubokou inspirací,“ uvedla o práci na knize herečka.

Text Mgr. Josef Kořenek

Fotografie k tématu laskavě poskytlo Arcibiskupství olomoucké.

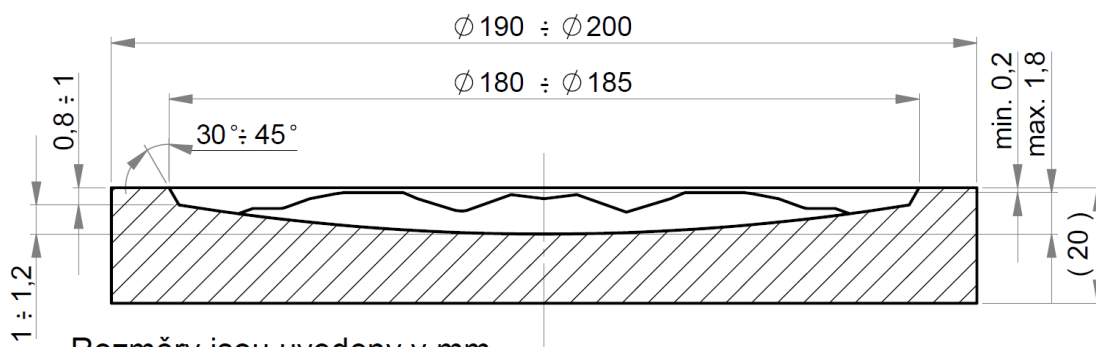

Technický výkres geometrie modelovací formy

Rozměry jsou uvedeny v mm

Maximální výška reliéfu = 1,8 mm

Minimální výška reliéfu i písma = 0,4 mm

Minimální rozdíl mezi reliéfem a okrajem sádry = 0,2 mm

Plán emise pamětních a obchodních mincí a bankovek na léta 2021-2025

Pamětní stříbrné mince 200 Kč

Rok	Datum	Výročí	Název
2021	8. 9. 1921	100	† Jan Janský
	23. 9. 1871	150	* František Kupka
	31. 10. 1821	200	* Karel Havlíček Borovský
2022	23. 1. 1872	150	* Jože Plečnik
	20. 7. 1822	200	* Gregor Mendel
	19. 9. 1922	100	* Dana Zátopková, Emil Zátopek
2023	20. 2. 1523	500	* Jan Blahoslav
	březen 1948	75	Josef Karel Matocha jmenován arcibiskupem olomouckým
	18. 5. 1923	100	Zahájení pravidelného vysílání Československého rozhlasu
	17. 9. 1873	150	* Max Švabinský
2024	7. 12. 1723	300	† Jan Blažej Santini-Aichel
	4. 1. 1874	150	* Josef Suk
	2. 3. 1824	200	* Bedřich Smetana
	30. 7. 1674	350	† Karel Škréta
2025	1624	400	Vydání Komenského mapy Moravy
	12. 2. 1825	200	Založení české spořitelny Böhmische Sparkasse
	13. 7. 1925	100	Nález plastiky ženy v Dolních Věstonicích, tzv. Věstonické Venuše
	21. 10. 1125	900	† kronikář Kosmas

Pamětní stříbrné mince 500 Kč Slavné dopravní prostředky

Rok	Název
2021	Parní lokomotiva Škoda 498 Albatros
2022	Motocykl Jawa 250
2023	Osobní automobil Tatra 603
2024	Tramvaj ČKD Tatra T3
2025	Cvičný letoun Aero L-39 Albatros

Mimořádná stříbrná mince 10 000 Kč

Rok	Datum	Výročí	Název
2022	1922	100	Založení Velké Prahy

Zlaté mince 5 000 Kč cyklus Městské památkové rezervace

Rok	Název
2021	Cheb
	Jihlava
2022	Mikulov
	Litoměřice
2023	Kroměříž
	Hradec Králové
2024	Olomouc
	Moravská Třebová
2025	Štramberk
	Tábor

Mimořádné zlaté mince 10 000 Kč

Rok	Datum	Výročí	Název
2021	15. 9. 921	1100	† kněžna Ludmila

Obchodní mince – dukáty

Rok	Hodnota	Výročí	Název
2023	1	100	Zahájení vydávání svatováclavských dukátů
2025	1, 2, 5, 10	700	Zahájení ražby prvních českých zlatých mincí Janem Lucemburským